

YEP 2021-2023

Bugün açıklanan Yeni Ekonomi Programından (2021-2023) önemli başlıklar:

Program 3 faza ayrılıyor:

- **Yeniden Dengelenme;** salgın dönemine ait genişlemeci politikaların kademeli olarak azaltılması ve bu süreçte makro ekonomik dengelerin yeniden tesisine odaklanılması
- **Yeni Normal:** Covid-19 sürecinde ekonomide iş yapış şekilleri, davranışlar ve tercihler yeniden şekillendiğinden, bu değişikliklerin uyumuna odaklanılacaktır. Bu kapsamda, dijital dönüşüme hız kazandırılacak. E-hizmetler yaygınlaştırılacak. Yeni finansal çözümlere ve yeni çalışma modellerine odaklanılacaktır.
- **Yeni Ekonomi:** Makro kırılganlıkları azaltmaya yönelik teknoloji, verimlilik ve rekabet odaklı politikalar hayata geçirilecektir.

Tahminler:

- Salgın kaynaklı alınan tedbirlerin toplamı 494 milyar TL; milli gelirin %10'u seviyesinde
- Büyüme beklentileri:
  - Baz senaryo: 2020: %0,3, 2021: %5,8, 2022: %5, 2023: %5
  - Olumsuz senaryo: 2020: -%1,5, 2021: %3,7
- Enflasyon beklentileri: 2020: %10,5, 2021: %8,0, 2022: %6, 2023: %4,9
- Cari denge/milli gelir beklentileri: 2020: -%3,5, 2021: -%1,9, 2022: -%0,7, 2023: +%0,1
  - Cari dengede bu yıl koronavirüs kaynaklı olarak turizm gelirlerindeki azalma 25 milyar \$, altın ithalatı 12 milyar \$. Turizm ve altın ithalatı çıkarıldığında cari denge/milli gelir oranı +%1,7
- Bütçe açığı/milli gelir beklentileri: 2020: %4,9, 2021: %4,3, 2022: %3,9, 2023: %3,5
- **Büyüme:**
  - 2020 büyüme beklentisi %0,3. Büyüme kamu tüketimi ağırlıklı olmak üzere tamamen yurt içi talep kaynaklı. Yatırımlar ve net ihracatın büyüme katkısı negatiftir.
  - 2021 yılı için %5,8 büyüme bekleniyor. Bu büyümeye; net ihracatın katkısı ise, ihracat ve turizm gelirlerindeki toparlanma, buna mukabil ithalat artışındaki daha ılımlı seyir ile 2 puan. 3,8 puanı ise yurt içi talepten gelecek.
  - 2021-2023 döneminde ortalama büyüme beklentisi: %5,3. Bu büyümenin %80'den fazlası yurt içi talep katkısından oluşacak. Geri kalanı ise net ihracattan gelecek. Net ihracatın katkısı 2022- 2023 dönemi için yatay ancak pozitif öngörülmüş. 2021-2023 yıllarında; toplam tüketimde yıllık büyüme ortalaması: %4,3; sabit sermaye yatırım büyümesi ortalaması: %6,8. Bu yıllardaki tüketim ve yatırım büyümelerinin de ağırlıklı olarak özel sektör kaynaklı olması öngörülmüyor.
- **Enflasyon:** 2020: %10,5; 2021: %8. Program döneminde kademeli olarak gerileyerek %4,9 olması bekleniyor. Para ve maliye politikalarındaki eşgüdüm, mal ve hizmet piyasalarında rekabeti ve verimliliği artıracak yapısal politikalar hedefleniyor. Bu kazanımın risk primlerinin düşürülmesinde de etkili olacağı değerlendiriliyor.
- **Ödemeler dengesi:**
  - 2020'de cari işlemler açığının milli gelirin %3,5'i mertebesinde olması bekleniyor. 2021-2023 döneminde ise kademeli olarak azalarak, milli gelire oranla sifıra yaklaşması öngörülmüyor.
  - 2021-2023 döneminde ortalama ihracat artışı (%8,9) ile ithalat artışının (%7,9) üzerinde seyrediyor. Seyahat gelirlerinde de belirgin yüksek artışlar öngörülmüyor. Bu yıl: 10,3 milyar \$; 2021: 19,8 milyar \$; 2022: 29,8 milyar \$; 2023: 35 milyar \$.

YEP 2021-2023

- Ödemeler dengesindeki kazanımların, uluslararası alanda rekabetçi ve güçlü istihdam potansiyeli olan sektörlerin desteklenmesi ile sağlanması hedefleniyor .
- Bütçe:** Salgın kapsamında alınan destekleyici tedbirlerin de etkisiyle bütçe açığının milli gelire oranı 2020 için %4,9 olarak öngörülmüş. Program döneminde kademeli bir azalma hedefleniyor. Bütçe açığı milli gelir oranının 2023'te %3,5 seviyesine gerilemesi öngörülmüş. Kalemler itibarıyla bakıldığında:
  - 2020 yılında faiz harcamalarının %37,5 , 2021 yılında da yine %30,6 ile yüksek artış göstermesi bekleniyor. 2022-2023 ortalama artış %10,3
  - Program dönemi boyunca gelirlerdeki artışın, faiz dışı harcamaların üzerinde olması bekleniyor.

Sonuç olarak program; enflasyonun düşük tek haneli seviyelere gerileyeceği, cari işlemler dengesinin hafif pozitifte geçeceği, bütçe dengesinin ise kademeli olarak iyileşeceği bir görünümü öngörmektedir. Bu süreçte de büyümenin, program döneminde %5 üzeri bir ortalama ile gerçekleşmesi beklenmektedir.

	2019	2020GT	2021P	2022P	2023P
GSYH Büyümesi (%)	0,9	0,3	5,8	5,0	5,0
<i>Toplam Tüketim</i>	<i>2,1</i>	<i>1,1</i>	<i>4,5</i>	<i>4,4</i>	<i>4,1</i>
<i>Yatırım</i>	<i>-12,4</i>	<i>-2,2</i>	<i>6,2</i>	<i>7,0</i>	<i>7,1</i>
<i>Toplam Yurtiçi Talep Katkısı</i>	<i>-1,5</i>	<i>5,3</i>	<i>3,8</i>	<i>4,9</i>	<i>4,8</i>
<i>Net İhracatın Büyümeye Katkısı</i>	<i>2,4</i>	<i>-5,0</i>	<i>2,0</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	4.320	4.851	5.644	6.310	7.021
GSYH (Milyar \$, Cari Fiyatlarla)	761	702	735	801	875
Kişi Başına Milli Gelir (Dolar)	9.213	8.381	8.661	9.317	10.033
\$/TL (ortalama)	5,68	6,91	7,68	7,88	8,02
<i>yıllık % değişim</i>		<i>21,7%</i>	<i>11,1%</i>	<i>2,6%</i>	<i>1,9%</i>
TÜFE Yıllık Artış Hızı (yılsonu % değişim)	11,8	10,5	8,0	6,0	4,9
İşsizlik Oranı (%)	13,7	13,8	12,9	11,8	10,9

	2019	2020GT	2021P	2022P	2023P
Ödemeler Dengesi (milyar \$)					
İhracat (FOB)	180,8	165,9	184,0	198,0	214,0
<i>yıllık % değişim</i>		<i>-8,2%</i>	<i>10,9%</i>	<i>7,6%</i>	<i>8,1%</i>
İthalat (CIF)	210,3	204,0	223,3	240,0	256,0
<i>yıllık % değişim</i>		<i>-3,0%</i>	<i>9,5%</i>	<i>7,5%</i>	<i>6,7%</i>
Dış Ticaret Dengesi	-29,5	-38,1	-39,3	-42,0	-42,0
<i>yıllık % değişim</i>		<i>29,2%</i>	<i>3,1%</i>	<i>6,9%</i>	<i>0,0%</i>
Seyahat Gelirleri	29,8	10,3	19,8	29,8	35,0
<i>yıllık % değişim</i>		<i>-65,4%</i>	<i>92,2%</i>	<i>50,5%</i>	<i>17,4%</i>
Cari İşlemler Dengesi	8,8	-24,4	-13,9	-5,4	1,3
Cari İşlemler Dengesi/GSYH (%)	1,2	-3,5	-1,9	-0,7	0,1
Altın Hariç Cari İşlemler Dengesi	18,1	-3,3	-4,6	3,4	9,6
Altın Hariç Cari İşlemler Dengesi/GSYH (%)	2,4	-0,5	-0,6	0,4	1,1
Merkezi Yönetim Bütçesi (milyar TL)					
Bütçe Dengesi	-124,7	-239,2	-245,0	-248,5	-247,3
Bütçe Dengesi/GSYİH (%)	-2,9	-4,9	-4,3	-3,9	-3,5
AB Tanımlı Kamu Borç Stoku (GSYİH'ya oran)	32,5	41,1	40,8	41,6	41,8

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomikarastirmalar@akbank.com

Dr. Fatma Melek – Baş Ekonomist

Fatma.Melek@akbank.com

Dr. Eralp Denktas, CFA

Eralp.Denktaş@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Meryem etinkaya

Meryem.Cetinkaya@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne Őekil , suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İş bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAŐ, Ak Yatırım AŐ ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAŐ ve Ak Yatırım AŐ her an, hiçbir Őekil ve surette n ihbara ve/veya ihtara gerek kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iş bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir Őekil ve surette Akbank TAŐ ve Ak Yatırım AŐ'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geekleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bizatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geekleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir Őekil ve surette Akbank T.A.Ő, Ak Yatırım A.Ő ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir Őekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAŐ, Ak Yatırım AŐ ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler “yatırım danışmanlığı” hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iş bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim Őirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

AKBANK

Ekonomik Araştırmalar